

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžr/127/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200468
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2013200468.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Jozef Krško, správca konkurznej podstaty SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, so sídlom 922 31 Sokolovce, Piešťanská 278/108, IČO: 00 208 256, proti odporcovi: Okresný úrad Piešťany, so sídlom Krajinská cesta 5053/13, 921 01 Piešťany, za účasti: 1/ G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, 2/ N. H., nar. 21.XX.XXXX, bytom D., H. V. XXXX/XX, 3/ C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, 4/ Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, 5/ O. W., nar. 20.XX.XXXX, bytom D., M. R. XXXX/XX, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu Obvodného pozemkového úradu v Trnave č. OPR-A2013/00071 zo dňa 3. mája 2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/47/2013-46 zo dňa 7. júla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sp/47/2013-46 zo dňa 7. júla 2014, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom rozhodnutie odporcu uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia potvrdil. Navrhovateľovi a účastníkom konania G. G., N. H., C. H., Q. A., O. W. nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súčasne navrhovateľa zaviazal zaplatiť súdny poplatok v sume 35 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva že krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a postup mu predchádzajúci boli v súlade so zákonom a

odvolacie dôvody navrhovateľa neodôvodňovali jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 2 ods. 1, 2 v spojení s § 4 ods. 1, 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“) a súčasne v intenciách ustanovenia § 68 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, ktorú právnu úpravu citoval, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov.

Krajský súd v preskúmanej veci z administratívneho spisu mal preukázané, že odporca rozhodnutím OPR-A2013/00071 zo dňa 03.05.2013 vo veci oprávnených osôb G. G., N. H., C. H., Q. A., O. W. proti povinnej osobe SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, rozhodol tak, že oprávneným osobám priznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným v pôvodnej Pkv. č. 2, k. ú. A., označených v rozhodnutí. Z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že kúpna zmluva zo dňa 16.03.2004 o prevode bývalých urbárskych pozemkov, zahŕňajúca aj predmetné pozemky, uzavretá medzi JUDr. Jozefom Krškom, správcom konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodársko-obchodné družstvo SĽŇAVA Sokolovce ako predávajúcim a G. N. ako kupujúcim, bola s odkazom na § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. vzhľadom na výslovný zákaz previesť pozemok v zmysle zákona odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného, vyhodnotená ako neplatný právny úkon.

Krajský súd dajúc do pozornosti, že zákon č. 503/2003 Z. z. nadobudol účinnosť 01.01.2004, teda kúpna zmluva postihnutá absolútnou neplatnosťou pre rozpor s ust. § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. bola uzavretá dňa 15.03.2004, lehota na uplatnenie reštitučných nárokov uplynula dňom 31.12.2004, nepovažoval za dôvodné tvrdenie konkurzného správcu, že ho nikto neinformoval, že by sa na predmetné pozemky malo vzťahovať obmedzenie v zmysle zákona č. 503/2003 Z. z., ani, že ho nikto neupovedomil o uplatnení reštitučného nároku dňom 06.12.2004. Konštatoval, že je povinnosťou konkurzného správcu v zmysle zákona č. 321/1995 Zb. vykonávať správu majetku s riadnou starostlivosťou, do čoho nepochybne patrí aj oboznamovanie sa s platnou právnou úpravou majúcou vzťah k spravovanému majetku a zabezpečovanie si podkladov majúcich vplyv na možnosti nakladania s týmto majetkom.

K námietke, že správny orgán nevyhodnotil význam a dosah Opatrenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-1K 64/96 zo dňa 23.10.2003 krajský súd uviedol, že ak z jeho obsahu správny orgán nevyvodil bezpodmienečnú platnosť predmetnej zmluvy, nie je to možné považovať za chybu v rozhodovaní, majú za to, že vzhľadom na účel opatrenia v zmysle § 27 ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb. je evidentné, že príslušný konkurzný súd skúmal iba skutočnosť, či sa jedná o spôsobilý predmet na predaj mimo dražby v zmysle § 27 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb., pričom vychádzal z údajov poskytnutých konkurzným správcom. Ďalej uviedol, že konkurzný súd neskúma, či predmetná zmluva, ktorú konkurzný správca mieni uzavrieť, spĺňa podmienky pre uznanie za platný právny úkon, poukazom na to, že skutočnosť, že právny úkon vykonávaný v rámci kompetencií konkurzného správcu v súlade s požiadavkou riadnej starostlivosti spĺňa všetky hmotnoprávne náležitosti pre platnosť právneho úkonu je povinný zabezpečiť v rámci výkonu svojej kompetencie konkurzný správca.

Krajský súd zistil, že zo strany správneho orgánu došlo k pochybeniu v konaní tým, že v zmysle ust. § 14 správneho poriadku nekonal s nadobúdateľom sporných nehnuteľností G. N., ktorého práva nepochybne vydaním napadnutého rozhodnutia boli dotknuté. Poukazom na to, že súd je viazaný rozsahom odvolacích dôvodov, krajský súd konštatoval, že uvedené pochybenie v zmysle ust. § 250j ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 250i ods. 2 O.s.p. nie je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia a v zmysle ust. § 250i ods. 3 O.s.p. súd neprihliada na procesné pochybenia, ktoré nemohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

V prejednávanej veci krajský súd za rozhodujúcu považoval skutočnosť, že kúpna zmluva zo dňa

16.03.2004, na ktorú vo svojom odvolaní poukázal odporca, je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z.

Krajský súd preskúmané rozhodnutie odporcu ako vecne správne potvrdil podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

O náhrade trov konania procesné neúspešného navrhovateľa rozhodol krajský súd v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Zúčastneným osobám krajský súd nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko ust. § 250i ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 250k O.s.p., ktoré je lex specialis vo vzťahu k všeobecnej procesnej úprave rozhodovania o náhrade trov konania, neumožňuje ich priznanie inému účastníkovi ako procesné úspešnému navrhovateľovi.

Procesné neúspešnému navrhovateľovi krajský súd v zmysle § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 35 € podľa položky 10 písm. e/ sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona.

II.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal navrhovateľ. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie správneho orgánu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania navrhovateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie odporcu nie je v súlade so zákonom a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s právnym názorom súdu prvého stupňa. Vytýkal súdu prvého stupňa tak ako aj žalovanému správne orgánu, že sa nedostatočne vysporiadali so skutočnosťou, že na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96-236 zo dňa 21.11.2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.01.2003, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka - SĽŇAVA, poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, a preto dňom právoplatnosti tohto uznesenia súdu, t. j. 24.01.2003, povinný subjekt podľa § 4 zákona č. 503/2003 Z. z. neexistuje. Poukazom na skutkové zistenia vyslovil názor, že správny orgán mohol a mal vyhodnotiť uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 16.03.2004 a následne povolenie vkladu dňa 24.03.2004 pod V 510/04 ako prekážku vydania veci. Tvrdil, že žiadne relevantné doklady a podklady ako prekážky k speňaženiu konkurznej podstaty ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy a jej následnému odkladovaniu neexistovali. Uviedol, že ako správca konkurznej podstaty v čase realizácie opatrenia súdu nemal vedomosť, ani žiadnu informáciu o tom, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z. z. a ako správca konkurznej podstaty úpadcu - predávajúci, postupoval v súlade so zákonom č. 328/1991 Zb. Trval na tom, že na skutočnosť, že sa jedná o pozemky, na ktoré sa môže vzťahovať zákon č. 503/2003 Z. z. mu ako predávajúcemu a správcovi konkurznej podstaty nepredložil nikto žiadny doklad svedčiaci o tom, že predmetné pozemky boli odňaté oprávneným osobám bez náhrady postupom podľa zákona SNR č. 81/1949 SNR a aj z toho dôvodu došlo k platnému zápisu vkladu vlastníckeho práva v Správe katastra v Piešťanoch v prospech kupujúceho, ktorý nadobudol svoje vlastnícke právo dobromyseľne.

Odporca navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Napadnutý rozsudok krajského súdu považoval za vecne správny a v súlade so zákonom. Nesúhlasil s dôvodmi uvedenými v odvolaní navrhovateľa.

III.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľa (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní

vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný vyhovel reštitučnému nároku oprávnených osôb uplatnený podľa zákona č. 503/2003 Z. z. na navrátenie vlastníctva k žiadaným nehnuteľnostiam.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

Podľa § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný v rámci konania podľa zákona č. 503/2003 Z. z. žiadateľom ako oprávneným osobám priznal vlastníctvo k žiadaným pozemkom.

Úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 250l a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými navrhovateľ namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu

predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva a Európskej únie.

Odvolací súd v danej veci zistil, že základná námietka navrhovateľa, ktorou napádal zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v prieskumnom konaní spočíva v jeho tvrdení, že kúpnu zmluvu zo dňa 16.03.2004 uzatvoril ako správca konkurznej podstaty úpadcu - dlžníka - SĽŇAVA poľnohospodársko-obchodné družstvo Sokolovce, potom ako na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96-236 zo dňa 21.11.2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.01.2003, bol vyhlásený konkurz na majetok uvedeného dlžníka, a preto dňom právoplatnosti tohto uznesenia súdu, t. j. 24.01.2003 povinný subjekt podľa § 4 zákona č. 503/2003 Z. z. neexistoval, ako aj, že mu neboli predložené žiadne relevantné doklady a podklady ako prekážky k speňaženiu konkurznej podstaty ku dňu uzavretia kúpnej zmluvy a súčasne že ako správca konkurznej podstaty v čase realizácie predmetného opatrenia súdu nemal vedomosť, ani žiadnu informáciu o tom, že na predmet prevodu sa vzťahuje zákon č. 503/2003 Z. z.

Podľa § 5 ods. 1, 2, 3, 5 reštitučného zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31.12.2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosť podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad. Na konanie podľa odseku 2 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu podľa odsekov 2 a 4 možno podať opravný prostriedok na súde.

V zmysle ust. § 1 písm. a/, b/ reštitučného zákona tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu (zákon č. 229/1991 Zb., §§ 37 až 39 zákona

č. 330/1991 Zb.). Vlastnícké právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny fond.

Podľa § 3 ods. 1, písm. d/ zákona č. 503/2003 Z. z. oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku odňatia bez náhrady postupom podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov.

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 503/2003 Z. z. povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá.

Povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára 14) a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté.

Podľa § 68 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. v znení platnom ku dňu uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy veci, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté.

Pre konanie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 3 ods. 1, 2 v spojení s § 6 ods. 2 a 3 zákona č. 503/2003 Z. z. platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. v platnom znení o správnom konaní (ďalej len správny poriadok) podľa § 5 ods. 3 tohto zákona.

Podľa § 32 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Na žiadosť správneho orgánu sú štátne orgány, orgány územnej samosprávy, fyzické osoby a právnické osoby povinné oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie.

Podľa § 3 ods. 1, 2 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeľi v konaní ujmu.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvého stupňa správny orgán v danej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav, zo skutkových okolností vyvodil správny právny záver, ktorý aj náležite odôvodnil v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, a preto jeho rozhodnutie treba považovať za vydané v súlade so zákonom. Z uvedených dôvodov v danom prípade boli splnené

zákonné podmienky pre potvrdenie napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu súdom prvého stupňa podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2, ako aj že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25.02.1948 do 01.01.1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3, právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 (do 31.12.2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 ako aj, že žiadané nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 229/1991 Zb. §§ 37 až 39 zákona č. 330/1991 Zb.). Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 503/2003 Z. z. povinnou osobou je právnická osoby, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona má k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvo.

Vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci vyplýva, že predmetom reštitučného nároku boli pozemky, ktoré prešli na štát spôsobom zákonom predpokladaným v zmysle § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 503/2003 Z. z. (oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku odňatia bez náhrady postupom podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov). Žiadatelia si uplatnili nárok na navrátenie vlastníckeho práva k predmetným pozemkom žiadosťou zo dňa 06.09.2004 na Obvodnom pozemkovom úrade v Trnave a súčasne preukázali oprávnenosť osoby. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-1K 64/96-236 zo dňa 21.11.2002, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.01.2003, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka - úpadcu - Poľnohospodársko-obchodné družstvo SĽŇAVA a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. Jozef Krško advokát, Hviezdoslavova 3, Prievidza. Dňa 16.03.2004 správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodársko-obchodné družstvo SĽŇAVA za predávajúceho uzatvoril kúpnu zmluvu, na základe ktorej previedol vlastnícke právo na kupujúceho.

Zo skutkových zistení teda je jednoznačne zrejmé, že vlastníctvo k pozemkom, ku ktorým si v zákonnej lehote žiadatelia uplatnili reštitučný nárok na navrátenie vlastníctva v čase účinnosti zákona č. 503/2003 Z. z. svedčilo Poľnohospodársko-obchodnému družstvu SĽŇAVA, a preto bol povinnou osobou podľa § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z., na ktorú skutočnosť vyhlásenie konkurzu na uvedené družstvo nemalo žiadnu relevanciu.

Účinky vyhlásenia konkurzu zákonodarca ustanovuje v § 14 zákona č. 328/1991 Zb. Vyhlásením konkurzu družstvo stratilo len oprávnenie samostatne nakladať s majetkom družstva, pričom ako subjekt práva nezaniklo.

Z právnej úpravy ustanovenej v právnej norme § 68 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. vyplýva, že veci, ktoré majú byť vydané oprávneným osobám podľa zákonov upravujúcich zmiernenie niektorých majetkových krívd, sa zahŕňajú do podstaty len vtedy, ak nároky neboli v zákonom ustanovených lehotách uplatnené alebo boli zamietnuté. Zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. zakotvuje povinnosť povinnej osobe nakladať s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe so starostlivosťou riadneho hospodára a súčasne jej zakazuje previesť pozemok odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného pod sankciou neplatnosti takéhoto úkonu. Pokiaľ teda správa konkurznej podstaty úpadcu - Poľnohospodársko-obchodné družstvo SĽŇAVA - navrhovateľ, kúpnu zmluvou zo dňa 16.03.2004 previedol vlastnícke právo k pozemkom, ktoré tvorili predmet uplatneného reštitučného nároku žiadateľov na iného, takáto kúpna zmluva je neplatná na základe zákona, z ktorých dôvodov žalovaný správny orgán postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ na jej neplatnosť prihliadal a rozhodol o reštitučnom nároku žiadateľov posudzujúc naplnenie zákonných podmienok pre priznanie vlastníctva.

Odvolací súd vzhľadom k uvedenému dospel k záveru, že súd prvého stupňa v preskúmvanej veci postupom v súlade s právnou úpravou ustanovenou v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 250l a nasl.), náležite preskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a postup mu predchádzajúci v rozsahu odvolacích dôvodov a v odôvodnení napadnutého rozsudku sa náležite vysporiadal so zásadnými námietkami navrhovateľa. Na základe skutkových okolností vyplývajúcich z administratívneho spisu, poukazom na závery uvedené vyššie, odvolací súd preto považoval námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli mať za následok úspešnosť jeho odvolacieho návrhu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 a s § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľovi, ktorý nemal úspech v odvolacom konaní, náhradu trov tohto konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.